

— היו פה כעת קבוצה של מוכרי נפט, ואם הנך טוען כי לא היה דבר זה כעת כפי הנראה זה היה אחד מהם ואני חשבתי לתומי שזה אתה.

ובאה שאלה לפני רב נחמן האם נאסרה זו על בעלה.

אמר להו רב נחמן: לא תשגוהוין בה, נותנת עיניה באחר הואי — אין מאמינים לסיפוריה משום שיש לחשוש שמא רוצה היא להתגרש מבעלה ועל כן בדתה סיפור זה מליבה ולפי האמת לא עברה איסור עם אף אחד. (42)

ההוא גברא דהוה מהרוזיק בביתא [נחבא בבית] הוא ואינתא [הוא ובעלת הבית],

על אתא מריה דביתא [נכנס ובא בעל האשה לביתו],

פרטיה נואף להוצא וערק [שבר הנואף את גדר הקנים שהיה שם ונמלט],

ובאה השאלה לפני רבא האם נאסרה זו על בעלה.

אמר רבא: איתתא שריא [מותרת האשה לבעלה], ולא חוששים שהיה כאן מעשה ניאוף,

דאם איתא דעבד איסורא, ארכופי הוה

צא-ב אהלויי דהוו הכא האידנא, אי אנת לא דילמא מנהוין, — היו פה כעת קבוצה של מוכרי אהל, ואם כדבריך שהנך אומר שלא היה דבר זה כעת כעת, כפי הנראה זה היה אחד מהם, ואני חשבתי לתומי שזה אתה.

ובאה שאלה לפני רב נחמן האם נאסרה זו על בעלה.

אמר רב נחמן, עיניה נתנה באחר ולית בה מששא במלה — אין ממש בדבריה ואינה נאמנת, משום שיש לחשוש שמא עיניה נתנה באחר ורוצה היא להתגרש מבעלה ולכן היא משקרת.

ההיא איתתא, דלא הוה בדיחא דעתה בהדי גברא [שלא היו פניה צהובות לבעלה],

אמר לה, האידנא מאי שנא [מה יום מיומים? וכי יש בלבך כעס עלי?],

אמרה ליה, מעולם לא צערתן בדרך ארץ כי האידנא [אכן יש בלבי כעס עליך כיון שמעולם לא הכאבת לי בשעת תשמיש כשם שהכאבת לי כעת]

אמר לה, לא הוה הדא מילתא האידנא [על מה את מתלוננת הלא לא היה דבר זה כעת?]

אמרה ליה, אם כן הליון נכרים נפטויי דהוו הכא האידנא אי אנת לא דילמא חד מנהוין

42. בעובדה זו וכן בעובדה לעיל שפסק רב נחמן שאינה אסורה משום שאינה נאמנת, זהו רק באשת כהן שאסורה לבעלה אפילו אם נאנסה, אבל באשת ישראל אין צורך לומר שאינה נאמנת כיון שאפילו אם היתה נאמנת לא היתה נאסרת דהרי לפי דבריה לא היה זה

מרצונה אלא בשגגה, ושגגה נחשבת כאונס ואינה אסורה לבעלה. [ר"ן וכן בשאר ראשונים] והרשב"א כתב שאפשר לומר שמדובר כאן באשת ישראל ובאופן שהבעל רוצה להחמיר על עצמו ולגרשה אפילו אם זה היה באונס.

מירכם — אילו היה כן, לא היה בורח הנואף באופן שיתגלה לפני בעל הפירות אלא היה נחבא שלא יראהו.

ההוא נואף דעל לגבי דהחיא אנתתא [נואף נכנס לביתה של אישה כאשר בעלה לא היה בבית],

אתא גברא [בא בעלה של האשה אל הבית], **סליק נואף איתיב [בכלאי] בבא** [ברח הנואף ונחבא מאחורי הדלת],

הוא מחתן תחלי תמן וטעמינון חויא [היו שם בבית אוכל הקרוי שחלים, ובא נחש וטעם מזה],

בעא מרי דביתא למיכל מן הנהו תחלי בלא דעתא דאינתתא [ראה הנואף שהבעל רוצה לאכול מן השחלים הללו, ואין האשה רואה שהוא רוצה לאכול מזה],

אמר ליה החווא נואף: לא תיכול מנהון דטעמינון חויא [נגלה הנואף לבעל ואמר לו שלא יאכל מזה כי טעם מזה נחש ויש בזה סכנת נפשות]

ובאה שאלה לפני רבא האם יש לחשוש שבא הנואף על האשה ואסורה היא לבעלה, או לא.

אמר רבא, אינתתיה שריא [מותרת האשה],

ולא חוששים שהיה כאן ניאוף,

דאם איתיה דעבד איסורא, ניהא ליה דליכול ולימות [דאם לפי האמת הנואף והאשה עברו על איסור אשת איש לא היה הנואף מציל את הבעל מסכנת נפשות],⁽⁴³⁾

דכתיב "כי נאפו ודם בידיהן" ויש ללמוד מפסוק זה, שהנואפים חשודים הם אף על שפיכות דמים.

ומקשינן:

פשיטא, ומה חידוש חידש רבא בזה?

ומתריצין:

מהו דתימא [היה אפשר לומר] **דאיסורא עבד** ובאמת היה כאן ניאוף ונאסרה האשה,

והאי דאמר ליה [והטעם שהנואף הציל את הבעל הוא משום]: דניהא ליה דלא לימות בעל דתהוי אינתתיה עלויה "מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם" — שהנואף רוצה שהבעל לא ימות כדי שהאישה עדיין תהיה אסורה עליו, כיון שהוא נהנה כאשר היא אסורה עליו יותר מכאשר היא מותרת לו, דכתיב מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם.

קא משמע לן רבא שלא אומרים סברא זו ואין האשה נאסרת לבעלה:

הדרן עלך ואלו נדרים

וסליקא לה מסכת נדרים

לאסרה כיון שאמרינן שאין אשה נאסרת על בעלה על סמך יחוד בלבד?
והתוספות מתרצים שמדובר כאן באופן

43. התוספות ביבמות (בדף כד ב) מקשים מדוע רבא היה צריך לומר סיבות שאין לחשוש שנעשה כאן מעשה עבירה, הלא בלאו הכי אין

ובאופן זה נאסרת אף ביחוד לכד ללא עדים.
 אך יש לתמוה על דברי המאירי דאם כן מה
 מועילים הטעמים של רבא הלא הדין הוא
 שאשה שקינא לה בעלה שלא תיסתר עם פלוני
 ונסתרה עמו הרי היא אסורה ומה מועיל מה
 שאיננו חוששים שנעשה כאן מעשה עבירה?
 והשיטמ"ק מתרץ את קושית התוספות, דכל
 מה שאמרינן שאין אשה נאסרת על ידי יחוד
 היינו דוקא ביחוד רגיל אבל אם מוכח שנתיחדה
 לשם זנות יש לאסור את האשה, ועל כן הוצרך
 רבא לטעמים אלו לומר שלא חוששים שנעשה
 כאן מעשה איסור.

שהאשה עצמה הודתה שעשתה איסור, ולכן
 לולי טעמים אלו היה מקום לאסור את האשה
 כיון שיש לחשוש שאכן נעשה כאן מעשה
 עבירה, אבל לאחר טעמים אלו הרי אין לחשוש
 שנעשה כאן איסור ולכן אין מאמינים לאשה
 כיון שחיישינן שמא עיניה נתנה באחר.
 ואף על קושיה זו יש ראשונים המתרצים
 (כמו לעיל בהערה הקודמת) שאכן אין האשה
 נאסרת אף בלא הטעמים של רבא, אלא שהוצרך
 רבא לטעמים אלו כיון שהבעל רצה להחמיר על
 עצמו.
 והמאירי מפרש שמדובר כאן שהבעל קינא
 לה קודם לכן ואמר לה אל תיסתרי עם פלוני